

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені
Володимира Винниченка

Факультет освітніх наук та мистецтв

Кафедра спеціальної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувач кафедри

Т. В. Окольніча

«26» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спеціальна методика соціально-побутової орієнтації

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань A Освіта

Спеціальність A6.02 Спеціальна освіта. Корекційна психопедагогіка

Освітня програма Спеціальна освіта. (Корекційна психопедагогіка і логопедія)

Факультет освітніх наук та мистецтв

Форма навчання денна

2028 – 2029 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальна методика соціально-побутової орієнтації» розроблена як основний освітній компонент підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня для спеціальностей А6.02 Спеціальна освіта. Корекційна психопедагогіка

Робочу програму розробила: Нагорна Олена Василівна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри спеціальної освіти.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри спеціальної освіти

Протокол № 2 від «26» серпня 2025 року

В.о. завідувача кафедри спеціальної освіти

Окольнича Т.В.

Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальна методика соціальнопобутової орієнтації» для студентів спеціальності А6.02 Спеціальна освіта. Корекційна психопедагогіка, за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. – ЦДУ імені В. Винниченка, 2025. – 19 с.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність/напрямок, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>A Освіта</u>	Нормативна
Індивідуальне науково-дослідне - завдання конспект уроку	Спеціальність: <u>A6.02 Спеціальна освіта.</u> <u>Корекційна психопедагогіка</u>	Рік підготовки
		4-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітня програма: <u>Спеціальна освіта.</u> <u>(Корекційна психопедагогіка і логопедія)</u>	Лекції
		22 год.
		Практичні, семінарські
		20 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		48 год.
		Індивідуальні завдання:
		год.
Вид контролю:		
ЕКЗАМЕН		

1.2. Мета та завдання дисципліни

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Спеціальна методика соціально-побутового орієнтування» є забезпечення професійної підготовки вчителів спеціальної школи.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Спеціальна методика соціально-побутового орієнтування» є методичні: отримати знання про навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами; опанувати знаннями про різні форми, методи, засоби, прийоми викладання СПО дітям з особливостями у розвитку, що забезпечують творчість та ініціативу в різних видах діяльності; **пізнавальні:** дати поняття про методіку викладання СПО як науку; сформувані у студентів систему теоретичних знань і практичних навичок, необхідних корекційному педагогу у викладанні дисципліни соціальнопобутового орієнтування (СПО); **практичні:** з'ясувати труднощі засвоєння курсу учнями спеціальної школи та визначити корекційні прийоми та засоби з їх подолання; виховати звичку самостійно вдосконалювати знання та вміння в області викладання навчальних дисциплін у спеціальній школі.

Згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційної програми студенти повинні:

знати:

-правила внутрішнього розпорядку та безпеку праці;

-програму спеціальної школи з СПО і відповідно до програми визначати мету уроку;

-знати систему методів та прийомів роботи з учнями направлену на розвиток усіх сторін СПО учнів з особливими освітніми потребами;

-взаємозв'язок виховного, практичного направлення; - заповнення учбово-методичної документації; **вміти:**

-легко вступати в контакт;

-викликати позитивні емоції в процесі спілкування;

-здійснювати самоаналіз педагогічних дій;

-прогнозувати розвиток особистості з орієнтацією на позитивне;

-конструювати оригінальні педагогічно доцільні прийоми взаємодії;

-створювати атмосферу взаємної довіри, поваги, допомоги, співробітництва та співтворчості;

-дотримуватись у своїй діяльності професійно-педагогічних етичних норм;

-підтримувати й формувати сприятливий для успішної педагогічної діяльності соціально-психологічний клімат у колективі;

-попереджати й знаходити ефективні варіанти розв'язання педагогічних конфліктів;

-розвивати у дітей з особливими освітніми потребами моральні почуття (обов'язок, відповідальність за призначену йому роботу, швидкість реакції,

повагу до людей похилого віку, повагу до праці та праці інших людей) і якості особистості (чесність, правдивість, стійкість, здатність подолати свої власні недоліки).

В результаті вивченого курсу студенти повинні набути уміння самостійно та творчо застосовувати одержанні знання, вміння та навички в своїй майбутній роботі.

Використовувати дидактичні принципи навчання та професійної підготовки: науковості, доступності, послідовності і т. д. Проводити корекційну роботу як основний спосіб усунення недоліків учнів з особливими освітніми потребами через освіту та СПО.

Програма складається з 3 кредитів – 90 години: 22 год. лекційні, 20 год. практичних, 48 годин самостійної роботи. Вивчення студентами навчальної дисципліни «Спеціальна методика СПО» завершується складанням екзамену.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

<p>ІК Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології й характеризується комплексністю та невизначеністю умов</p>	
загальні	фахові
<p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК-4. Здатність працювати в команді.</p>	<p>СК-3. Здатність здійснювати діагностикоаналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.</p> <p>СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психологопедагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.</p> <p>СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.</p> <p>СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.</p> <p>СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб’єктсуб’єктної комунікації.</p>

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

РН-6	Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.
РН-11	Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.
РН-17	Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Система навчання СПО у дітей з ООП

1. Завдання, зміст та принципи навчання курсу СПО.

Завдання та зміст предмету соціально-побутової орієнтації в корекційних закладах. Предмет та завдання методики СПО. Місце СПО в системі адаптації дітей з інтелектуальними порушеннями. Значення курсу СПО для побутової орієнтації, зв'язок її з іншими науками. Предмет та завдання методики соціально досягнення освітніх, виховних та корекційно-розвивальних завдань.

2. *Форми організації навчання СПО у спеціальних закладах.*

Принципи побудови та особливості навчальних програм соціально побутової орієнтації для корекційних закладів.

Позакласна навчально-виховна робота з СПО в корекційних закладах.

Організація та методика проведення занять СПО в корекційних закладах.

Реалізація загальнопедагогічних і спеціальних принципів, комплексне здійснення завдань навчання, виховання, розвитку і корекції в процесі

3. *Методи організації навчання у спеціальних закладах.*

Класифікація методів навчання. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Організація навчання СПО у дітей з ООП

4. *Методика проведення знань з розділу «Особиста гігієна», «Одяг і взуття».*

Розвиток уявлень про види одягу, взуття та їх призначення; правила догляду за одягом і взуттям з різних матеріалів (шкіри, гуми, текстилю,

замші). Розвиток мислення на основі класифікації різноманітних предметів одягу за їх призначенням. Формування організаційних умінь навчально-практичної діяльності. Формування практичних умінь добирати одяг, взуття, головні убори залежно від їх призначення та з урахуванням сезону; сушити, чистити та готувати до сезонного зберігання одяг та взуття; добирати засоби для догляду за одягом та взуттям.

5. Методика проведення знань з розділу «Житло», «Побутові прилади».

Уточнення та розширення уявлень про житлові будинки, їх різновиди та особливості, види житлових приміщень у місті і селі, їх відмінність; призначення житлових приміщень; безпечність житла та важливі речі у будинку; види квартир і підсобних приміщень, види опалення; види та способи прибирання (ручне та механічне); послідовність сухого і вологого прибирання; послідовність прибирання квартири. Розвиток навичок просторового орієнтування в приміщенні. Формування практичних умінь та способів дій.

6. Методика проведення знань з розділу «Транспорт».

Формування способів орієнтувальних дій (правила посадки, купівлі квитка, поведінки в салоні та при виході). Формування правил поведінки на зупинках, пішохідних переходах, умінь пересуватися пішохідним маршрутом, звертатись за допомогою.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Психолого – педагогічні вимоги до методики навчання СПО у дітей з ООП

7. Методика проведення знань з розділу «Засоби зв'язку», «Засоби комунікації»

Формування уявлень про заклади зв'язку, їх відділи та призначення. Розвиток соціально-адаптаційних навичок перебування у громадських місцях. Розвиток мислення на основі класифікації різних видів поштових відправлень. Формування послідовності практичних дій. Розвиток уявлень про джерела отримання інформації. Формування навичок користувача шкільною бібліотекою

8. Методика проведення знань з розділу «Охорона здоров'я», «Харчування»

Виховання бережливого ставлення до свого здоров'я. Конкретизація уявлень про медичні установи та їх призначення, працівників медичних установ; види медичної допомоги; правила використання ліків; правила надання медичної допомоги при порізах та подряпинах. Розвиток уявлень про перелік кухонних

речей, приборів та посуду; правила користування посудом та кухонними приборами; способи приготування їжі; санітарно – гігієнічні вимоги до процесу приготування їжі; перелік продуктів для приготування сніданку; види бутербродів; меню сніданків; послідовність сервірування столу. Формування практичних умінь приготування страв. Розширення знань про харчові якості овочевих страв, способи їх приготування. Розвиток культури столового етикету.

9. *Методика проведення знань з розділу «Сім'я», «Культура поведінки»*

Формування шанобливого ставлення до батьків, їх професії та працевлаштування.

Розвиток умінь ввічливо спілкуватися зі своїми родичами. Формування уявлень про родовід. Конкретизація уявлень про висловлювання, які використовуються при спілкуванні, правила виходу з конфліктної ситуації. Формування умінь тактовно поводитися під час розмови, перебування в класі, бібліотеці, їдальні, кіно, театрі, ляльковому театрі. Розвиток діалогічного мовлення.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пр	консультації	інд	срс		л	пр	консультації	інд	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Система навчання СПО у дітей з ООП												
1.Завдання, зміст та принципи навчання курсу СПО	8	2	2			4						
2.Форми організації навчання СПО у спеціальних закладах	12	2	2			8						
3.Методи організації навчання у спеціальних закладах	12	2	2			8						
Разом за 1 модулем	32	6	6			20						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Організація навчання СПО у дітей з ООП												
4.Методика проведення знань з розділу «Особиста гігієна», «Одяг і взуття»	10	4	2			4						
5.Методика проведення знань з розділу «Житло», «Побутові прилади»	14	4	2			8						
6.Методика проведення знань з розділу «Транспорт»	12	2	2			8						
Разом за 2 модулем	36	10	6			20						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Психолого –педагогічні вимоги до методики навчання СПО у дітей з ООП												

7.Методика проведення знань з розділу «Засоби зв'язку», «Засоби комунікації»	8	2	2			4						
8.Методика проведення знань з розділу «Охорона здоров'я», «Харчування»	8	2	4			2						
9.Методика проведення знань з розділу «Сім'я», «Культура поведінки»	6	2	2			2						
Разом за 3 модулем	22	6	8			8						
Всього	90	22	20			48						

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Завдання, зміст та принципи навчання курсу СПО	2
2	Форми організації навчання СПО у спеціальних закладах	2
3	Методи організації навчання у спеціальних закладах	2
4	Методика проведення знань з розділу «Особиста гігієна», «Одяг і взуття»	4
5	Методика проведення знань з розділу «Житло», «Побутові прилади»	4
6	Методика проведення знань з розділу «Транспорт»	2
7	Методика проведення знань з розділу «Засоби зв'язку», «Засоби комунікації»	2
8	Методика проведення знань з розділу «Охорона здоров'я», «Харчування»	2
9	Методика проведення знань з розділу «Сім'я», «Культура поведінки»	2
Всього		22

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Завдання, зміст та принципи навчання курсу СПО	2
2	Форми організації навчання СПО у спеціальних закладах	2
3	Методи організації навчання у спеціальних закладах	2
4	Методика проведення знань з розділу «Особиста гігієна», «Одяг і взуття»	2
5	Методика проведення знань з розділу «Житло», «Побутові прилади»	2
6	Методика проведення знань з розділу «Транспорт»	2
7	Методика проведення знань з розділу «Засоби зв'язку», «Засоби комунікації»	2
8	Методика проведення знань з розділу «Охорона здоров'я», «Харчування»	4
9	Методика проведення знань з розділу «Сім'я», «Культура поведінки»	2
Всього		20

4.3. Теми лабораторних занять не передбачено

4.4. Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Завдання, зміст та принципи навчання курсу СПО	4
2	Форми організації навчання СПО у спеціальних закладах	8
3	Методи організації навчання у спеціальних закладах	8
4	Методика проведення знань з розділу «Особиста гігієна», «Одяг і взуття»	4
5	Методика проведення знань з розділу «Житло», «Побутові прилади»	8
6	Методика проведення знань з розділу «Транспорт»	8
7	Методика проведення знань з розділу «Засоби зв'язку», «Засоби комунікації»	4

8	Методика проведення знань з розділу «Охорона здоров'я», «Харчування»	2
9	Методика проведення знань з розділу «Сім'я», «Культура поведінки»	2
Всього		48

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

ІНДЗ - вид позааудиторної індивідуальної роботи студента, яке носить навчальнодослідницький характер і використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. ІНДЗ є складовою навчальної дисципліни. ІНДЗ передбачено виконання презентації, яку студент розробив самостійно за вибраною тематикою, де відображається комплексний опис властивостей, функцій, явищ із вибраної теми.

1. Розробити календарно-тематичне планування.
2. Особливості змісту занять з СПО у навчальних планах і програмах різних корекційних установ (вітчизняних і зарубіжних).
3. Розробити предметно-технологічну карту з приготування їжі.
4. Методика навчання дітей з ООП учнів.
5. Методика роботи з інструкційно-технологічними картками на заняттях з СПО.
6. Методика оцінювання досягнень дитини в процесі оволодіння соціально-побутових навичок.
7. Формування у дітей з ООП навичок побутової праці на заняттях з СПО.
8. Методика занять з розділу проведення «Особиста гігієна», методика проведення занять з розділу «Одяг і взуття». Засвоєння правил особистої гігієни, гігієнічних правил поведінки в місцях загального користування; Узгоджена діяльність вчителя і вихователя у формуванні вмінь особистої гігієни у дітей з ООП. Моделювання реальних ситуацій.
9. Методика проведення занять з розділу «Харчування», методика проведення занять з розділу «Житло», методика проведення занять з розділу «Культура поведінки і спілкування», методика проведення занять з розділу «Сім'я ». Завдання вивчення розділу; Прийоми ознайомлення дітей з ООП з основними продуктами харчування; Правила зберігання продуктів; Етапи приготування їжі; формування вмінь приготування найпростіших страв; Режим харчування; Засвоєння правил поведінки за столом; Встановлення особистих взаємовідносин розумово відсталих в сім'ях; Моделювання реальних ситуацій;
10. Методика проведення занять з розділу «Транспорт», методика проведення занять з розділу «Магазин». Ознайомлення з основними транспортними засобами та користування міським транспортом та транспортом приміського сполучення. Розклад, напрямки, зони. Придбання квитків; Індивідуальна робота з вибору раціональних маршрутів пересування в різні точки міста, найближчі населені пункти;
11. Методика проведення занять з розділу «Засоби зв'язку», методика проведення занять з розділу «Медична допомога». Завдання вивчення розділу; Методика ознайомлення з основними засобами зв'язку (пошта, телеграф, телефон). Види поштових відправлень (листи, бандеролі, посилки); Розширення життєвого досвіду дітей, які виховуються в умовах інтернату; Ознайомлення про надання першої допомоги при захворюваннях; Методичні прийоми, які використовуються для оволодіння дітьми практичних вмінь і навичок в організації власного життя; Моделювання реальних ситуацій.

4.6. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності 1)

За джерелом інформації:

•Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), практичні, пояснення, розповідь, бесіда.

•Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

•Практичні заняття.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі. 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних

проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Діяльність студента:

- слухання лекцій;
- виступ з повідомленням на практичному занятті;
- виголошення доповіді на практичному занятті;
- участь у дискусії;
- підготовка проектів;
- складання комплексної програми розвитку дитини певного віку; - самостійне конспектування першоджерел та їх аналіз;

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

- Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

- Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- - залік;

- - реферат;

- - презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

- Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації магістрантів до освітньої діяльності.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, здатності осмислити зміст теми. Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома напрямками: I – контроль навчально-творчої діяльності, систематичності та активності роботи на семінарських заняттях; II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть

підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань семінарського заняття тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Підсумковий/Семестровий контроль проводиться у формі екзамену у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Завданням екзамену є перевірка розуміння програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу залік оцінює рівень засвоєння компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

У разі, якщо здобувач подав декларацію про визнання результатів неформального та /або інформального навчання стосовно певного освітнього компонента ОП, оцінювання відбувається відповідно до Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (затвердженого вченою радою університету, протокол № 9 від 26 грудня 2022 р.).

Результати навчання та компетентності, що можуть бути визнані в межах цього освітнього компонента, можна досягати та здобувати в системі неформальної освіти під час участі в тренінгах, майстер-класах, семінарах, вебінарах, дистанційних курсах, стажуваннях тощо, що підтверджено відповідним документом (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом под.). – пункти 1.5, 1.6, 1.9, 1.10 названого Порядку.

Кожен викладач може ще окремо прописати, скільки балів він передбачає зі своєї дисципліни в разі отримання здобувачем диплома, сертифіката, свідоцтва та под. як результати неформального та /або інформального навчання.

4.8. Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: - виступ з основного питання;

- усна доповідь;

- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ; - участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.

- аналіз наукової та методичної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо); Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури; *виконання письмових завдань:*

завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань **практичного заняття – 5 балів:**

- **5 б.** ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить покликання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, дискутує.

- **4 б.** ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його. Студент робить висновки, дискутує.

- **3 б.** ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

- **2 б.** ставиться студентові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

- **1 б.** одержує студент, який засвоїв теоретичний матеріал поверхово, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля.

Підсумкова кількість балів за **модуль** (модульна оцінка) визначається як:

- *сума балів за усіма поточними формами контролю, передбаченими робочою навчальною програмою дисципліни (поточна модульна оцінка = модульна оцінка);*

ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

З дисципліни передбачена така форма семестрового контролю, як залік, який проводиться у кінці семестру.

Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової семестрової модульної оцінки як суми підсумкових модульних оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх модулів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, модульного контролю та відповідає підсумковій семестровій модульній оцінці. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни за КМСОНП (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та дворівневою шкалою «зараховано», «не зараховано», за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності (форма № Н-5.03), Індивідуальний навчальний план студента (форма № Н-2.02), Залікову книжку студента (форма № Н-2.03).

Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Змістовий модуль № 1			Самостійна робота 1	Змістовий модуль №2			Модульна робота			Екзамен	Підсумкова семестрова
T1	T 2	T3		T4	T5	T 6		T7	T8, 9		
5	5	5	5	5	5	5	10	5	10	40	100

Структура рейтингової системи оцінювання дисципліни

Елементи контролю за 1 змістовим модулем: (30 балів)

1. Підготовка до практичних занять: участь в обговоренні проблемних питань, виконання завдань практичного характеру – 5 б.
2. Самостійна робота:– 5 б.

Елементи контролю за 2 змістовим модулем: (30 балів)

1. Підготовка до практичних занять: участь в обговоренні проблемних питань, виконання завдань практичного характеру – 5 б.
2. Модульна робота:– 10 б.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література Основна література:

1. Бурнос В. В. Ігрові методи навчання — передумова інтелектуального та творчого розвитку особистості школярів / В. В. Бурнос, А. О. Каплунова // Науково-методичний журнал Педагогічна майстерня. – №5(53). – 2015. – С. 11– 15.
2. Гаврилов О. В. Особливі діти в закладі і соціальному середовищі: навч. посіб / О. В. Гаврилов. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. – 308 с.
3. Галецька Ю. В. Формування соціально-побутових навичок у дітей з помірною та важкою розумовою відсталістю : автореферат... канд. пед. наук, спец.: 13.00.03 – корекційна педагогіка / Галецька Ю. В. – К. : Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, 2015. – 18 с.
4. Гіренко Н. А. Світ навколо тебе: 5 клас: навч. посіб. із соціально- побутового орієнтування для спец. загальноосвіт. навч. закл. для розумово відсталих дітей / Н. А. Гіренко, С. М. Кізіченкова. – К.: Либідь, 2015р. – 80 с.
5. Гіренко Н. А. Соціально-побутове орієнтування в допоміжній школі. Методичні рекомендації для студентів дефектологічних факультетів. -Слов'янськ, 2011. - 130 с.
6. Гіренко Н.А. Соціально-побутове орієнтування в допоміжній школі: метод. посіб. для студ. дефектом. факультету за спец. 6.010100 Дефектологія / Н. А. Гіренко. – Слов'янськ, 2011. – 130 с.
7. Докшина Н. Діти які мають особливості психофізичного розвитку /Н. Докшина, Л. Самбурська // Психолог.– 2004. – №44(листопад). – С. 22–27.
8. Дробот Л.С. Формування санітарно-гігієнічної культури в розумово відсталих учнів у процесі навчання соціально-побутового орієнтування: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.03 / Дробот Людмила Степанівна. – К., 2006. – 173 с.
9. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови: наук.- метод. зб. – Вип. 3. – Ч. 1. – К., 2012. – 180 с.
10. Соціально-побутове орієнтування: програми для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей / Укл. Н. А. Гіренко, Г. М. Мерсіянова. – К., 2009. – 39 с.
11. Тарасюк С. Фактори соціально-психологічної адаптації дітей із затримкою психічного розвитку / Світлана Тарасюк // Дефектологія. – 2008. – № 3. – С. 710.

Інтернет ресурси:

1. Гра як метод виховання / Нова педагогіка. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.novapedahohika.com/nolom-14.html>
2. Кондаков И. М. Психологический словарь. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://juan.topsmarts.net/detektiyv/kondakov-i-mpsihologicheskij-slovar.htm>
3. Навчальні програми для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів: Міністерство освіти і науки України. - Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/693/navchalni_programi11

4. Психологія розумово відсталих дітей (тексти лекцій): навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Укл. І. Ю. Ужченко. – Луганськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.studfiles.ru/preview/2299414/>

5. Синьов В.М. Психологія розумово відсталої дитини: підручник / В. М. Синьов, М. П. Матвеева, О. П. Рохліна. – К.: Знання, 2008. – 359 с. . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.studfiles.ru/preview/2299106/>

6. Хто допоможе психічно хворим дітям? – [Електронний ресурс]. –

Режим доступу: <http://www.upa-psychiatry.org.ua/articles/ZahistPravDitey.pdf>

5.2. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій (електронний варіант).
2. Підручники, зазначені у списку літератури.
3. Нормативні документи.
4. Інформаційні ресурси
5. Інформаційні матеріали щодо підготовки до семінарських занять.
6. Вимоги до написання, оформлення та оцінки індивідуальних творчих завдань.
7. Перелік тем та питань, що винесені для самостійного опрацювання студентами.
8. Перелік питань для самоконтролю.

5.3. Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
3. Закон України «Про позашкільну освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
4. Єдине освітнє інформаційне вікно України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.osvita.com>
5. Інформаційний портал «Знання» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://znannya.info>
6. Режим Новий освітній простір: Інформаційний посібник, 2019 [Електронний ресурс].
доступу: http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/04/NOP_Motivuyuchiiprostir.pdf?fclid=IwARlwgpWNjVUhfE6uJH0abN7iFcWAxQAWMTnMoGjlep 19
7. Освіта України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvita.ukrainy.com.ua> Освіта UA [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvita.ua>
8. Онлайн-курс «Права людини в освітньому просторі». [Електронний ресурс]. Режим доступу : / Студія онлайн-освіти EdEra. Режим доступу: https://courses.edera.com/courses/course-v1:EDERA_OSCE+HRE101+2019/about
9. Онлайн-курс «Протидія та попередження булінгу (цькування) в закладах освіти» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://shr.name/cTv6O>
10. Освітній портал "Освіта.UA". <http://osvita.ua>

11. Освітнянська мережа України. www.ednu.kiev.ua
12. Освітній портал «Naurok.ua» [Електронний ресурс].
Режим доступу: <https://naurok.com.ua>,
13. Освітній портал «Vseosvita.ua» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://vseosvita.ua>)
14. Портал сучасних педагогічних ресурсів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.intellect-invest.org.ua>
15. Е-бібліотека – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»: www.ussf.kiev.ua
16. Освіта дітей з особливими потребами / Сайт МОН України [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna_serednya/osvita-osib-zosoblivimi-potrebami/
18. Електронний браузер та тренажер МКФ. Режим доступу до ресурсу: <https://stage.icfinedu.org/browser>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).